

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Henkilökohtainen ohjaus puree, pelkkä kirje ei – hakeva toiminta lisää matalasti koulutettujen osallistumista aikuiskoulutukseen

Muistio

16.3.2026

Labore

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

Antti Kauhanen

Krista Riukula

Pekka Vanhala

Hanna Virtanen

Työn ja talouden tutkimus LABORE

Hannu Karhunen

Jani Kuhakoski

Tuomo Suhonen

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden
palvelukeskuksen julkaisuja 2/2026

ISBN: 978 952 7546 08 6

ISSN: 2954 2022

Tiivistelmä

Aikuiskoulutukseen osallistuminen on Suomessa voimakkaasti kasautunutta: eniten kouluttautuvat ne, joilla on jo entuudestaan korkea koulutustaso. Tässä tutkimuksessa arvioidaan kahden erilaisen toimenpiteen vaikutuksia matalasti koulutettujen aikuisten aktivointiin satunnaistetun kenttäkokeen avulla. Tulokset osoittavat, että pelkkä yleisen koulutustiedon jakaminen kirjeitse ei lisännyt koulutukseen osallistumista tilastollisesti merkitsevästi. Sen sijaan intensiivisempi hakeva toiminta, jossa palveluntuottajat jalkautuivat pk-yrityksiin tarjoamaan räätälöityä koulutusneuvontaa, lisäsi kohderyhmän osallistumista toisen asteen koulutukseen 0,75 prosenttiyksikköä (noin 8 prosenttia).

Vaikka hakeva toiminta on vaikuttavaa, se on myös kalliimpaa. Yhden uuden opiskelijan houkuttelemisen kustannus oli noin 6 200 euroa. Pilotissa havaittiin myös lievää kuukausiansioiden laskua, mikä viittaa muutokseen opiskelun ja työnteen välisessä ajankäytössä. Tulokset korostavat, että heikossa asemassa olevien ryhmien koulutuskäyttämisen muuttaminen edellyttää kohdennettuja resursseja ja henkilökohtaista otetta, mutta toimenpiteiden kustannustehokkuutta on punnittava suhteessa saavutettuihin hyötyihin. Tutkimus suosittelee satunnaistettujen kenttäkokeiden laajempaa hyödyntämistä julkisen politiikan tietopohjana ja pitkäjänteistä seurantaa pitkän aikavälin vaikutusten arvioimiseksi.

Sammanfattning

Deltagande i vuxenutbildning hopar sig starkt i Finland: de som mest utbildar sig är personer som redan i utgångsläget har en hög utbildningsnivå. I denna undersökning utvärderas påverkningarna av två olika åtgärder på aktiveringen av lågutbildade vuxna genom ett randomiserat fältexperiment. Resultaten påvisar att endast delning av allmän information om utbildning per brev ökade inte deltagande i utbildning på ett statistiskt signifikant sätt. Däremot ökade mer intensiv uppsökande verksamhet, som gick ut på att tjänsteproducenter erbjöd skraddarsydd utbildningsvägledning i små och medelstora företag, på målgruppens deltagande i utbildning på andra stadiet med 0,75 procentenheter (cirka 8 procent).

Även om uppsökande verksamhet är effektivt är det också dyrare. Kostnaden av att locka en ny studerande att delta i utbildning var cirka 6 200 euro. I pilotprojektet upptäcktes också en skälig minskning av månadsinkomsterna, vilket syftar på en förändring i tidsanvändningen mellan studier och arbete. Resultaten framhäver att allokerade resurser och personligt grepp behövs för att ändra på utbildningsbeteendet av sårbara grupper, men åtgärdernas kostnadseffektivitet måste avvägas i förhållande till den uppnådda nyttan. Undersökningen rekommenderar mer omfattande utnyttjande av randomiserade fältexperiment i bakgrunden till offentlig politik och långvarigt uppföljande av undersökningsresultat för avvägande av de långsiktiga påverkningarna.

Abstract

Participation in adult education is strongly accumulated in Finland: the ones to educate themselves are those, who already have a high level of education. This study evaluates the impact of two different measures on activating adults with a low level of education through a randomized field experiment. The results show that distributing information about training and education by letter alone did not increase participation in education in a statistically significant manner. Instead, the more intensive outreach work consisting of service providers offering tailored study guidance in small and medium-sized companies increased the target group's participation in secondary education by 0,75 percentage units (circa 8 percent).

Even though outreach work is effective, it is also more expensive. The cost for outreach work per one new student was circa 6,200 euros. Another discovery in the pilot project was also the slight decrease in monthly incomes, which denotes a change in time management between studies and work. The results highlight that in order to change the educational behaviour of vulnerable groups, allocated resources and personalised touch are required, but the cost efficiency of measures needs to be weighed against the gains achieved. The study recommends wider capitalising on randomised field experiments as a basis of knowledge in the background to public policy and long-standing observation for evaluating long-term effects.

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	3
Sammanfattning	4
Abstract	5
Koulutuksen kasautuminen on haastava ongelma	7
Aineisto ja menetelmät: Luotettavuutta satunnaistamisesta	9
Kirjepostikokeilun toteutus	9
Hakevan toiminnan pilotin toteutus	10
Keskeiset tulokset: Pelkkä tieto ei poista kynnystä	11
Kirjeillä ei saavutettu muutosta	11
Hakeva toiminta tuotti mitattavia tuloksia	11
Johtopäätökset ja suositukset	13
Lähteet	14

Koulutuksen kasautuminen on haastava ongelma

Suomen työmarkkinat kohtaavat samanaikaisesti kolme suurta painetta: teknologisen murroksen (mukaan lukien tekoäly ja automaatio), väestön ikääntymisen aiheuttaman työvoiman supistumisen sekä kansainvälisen kilpailukyvyyn säilyttämisen vaatimukset. Tutkimuskirjallisuus (mm. OECD, 2025) osoittaa, että matalasti koulutetut työntekijät altistuvat suurimmalle automaation riskille. Tästä huolimatta he osallistuvat aikuiskoulutukseen huomattavasti harvemmin kuin korkeasti koulutetut. Työmarkkinoilla vallitseekin merkittävä epätasapaino: matalasti koulutetut altistuvat suurimmalle teknologisen muutoksen riskille, mutta osallistuvat koulutukseen muita harvemmin. Tämä ”koulutuksen kasautuminen” on keskeinen koulutuspoliittinen haaste, sillä juuri matalan pohjakoulutuksen omaavat hyötyisivät lisäkoulutuksesta eniten.

Esteet kouluttautumiselle voivat olla tiedollisia (puute rahoitusmahdollisuuksista tai hyödyistä) tai asenteellisia (aiemmat negatiiviset koulukokemukset). Julkinen valta etsii jatkuvasti keinoja purkaa näitä kynnyksiä. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa) käynnisti tästä syystä vuonna 2022 kokeilutoiminnan, jossa selvitettiin, voiko informaatiolla ja ohjauksella muuttaa ihmisten koulutuskäyttäytymistä. Jotpa valmisti yhdessä tutkijoiden kanssa kaksi erilaista kokeilua, jotka toteutettiin satunnaistettuna kenttäkokeena, jotta vaikutuksia voitiin arvioida luotettavasti ja tarjota vahva tutkimusperusteinen pohja päätöksenteolle.

Ensimmäinen kokeilu on kustannuksiltaan edullinen informaatiokirje, joka lähetettiin matalasti koulutetuille aikuisille ja joka sisälsi yleistä tietoa aikuiskoulutuksen hyödyistä, kustannuksista ja taloudellisen tuen mahdollisuuksista (ns. kirjepostikokeilu). Toinen toimenpide on huomattavasti resurssi-intensiivisempi hakevan toiminnan pilotti, jossa palveluntuottajat lähestyivät pieniä ja keskisuuria yrityksiä ja tarjosivat yritysten työntekijöille räätälöityä, kasvokkain annettua tietoa paikallisista koulutusmahdollisuuksista. Molemmat satunnaistetut interventiot suunniteltiin realistisiksi ja skaalautuviksi politiikkatoimiksi.

Tutkimuksen ensisijainen tavoite oli löytää vaikuttavia ja kustannustehokkaita ratkaisuja juuri niiden yksilöiden tavoittamiseen, jotka ovat jääneet koulutusjärjestelmän ulkopuolelle. Poliittisessa keskustelussa ”informaatiointerventiot”, kuten kirjeet tai mainoskampanjat, nähdään usein houkuttelevina vaihtoehtoina niiden erittäin alhaisten yksikkökustannusten ja skaalautuvuuden vuoksi. Kuitenkin aiempi kansainvälinen näyttö, kuten Iso-Britannian ”Train to Gain” -ohjelma (Abramovsky ym., 2011), on osoittanut, että yleinen ohjaus ja tuet eivät välttämättä lisää koulutuksen kysyntää toivotulla tavalla.

Vastaavasti Euroopan maiden kokemukset koulutusseteleistä viittaavat siihen, että tuet saattavat valua niille, jotka kouluttautuisivat muutenkin, tai jopa syrjäyttää yritysten omia panoksia koulutukseen.

Hieman tätä hanketta vastaava yhdysvaltalainen "Work Advance" -malli (Katz ym., 2022) on tuottanut lupaavia tuloksia osoittamalla, että toimialakohtaisesti räätälöity ammatillinen koulutus yhdistettynä työnantajayhteistyöhön voi johtaa pysyvään ansiotulojen kasvuun. Suomen kokeilun tavoitteena oli testata, toimiiko vastaava pohjoismaisessa kontekstissa, jossa julkinen koulutus on maksutonta.

Tässä muistiossa esitetään tiiviissä muodossa keskeiset havainnot hankkeen tuloksista. Yksityiskohtaisemmat tulokset löytyvät julkaisusta Karhunen ym. (2026). Hakevan toiminnan pilotista on myös tehty samaan aikaan arvokasta laadullista tutkimusta Työterveyslaitoksen tutkijoiden toimesta (Järvensivu, Ryky, ym., 2025; Järvensivu, Vuorento, ym., 2025b; Järvensivu, Vuorento, ym., 2025a).

Aineisto ja menetelmät:

Luotettavuutta satunnaistamisesta

Talouspolitiikan arvioinnissa satunnaistetut kenttäkokeet (Randomized Controlled Trial, RCT) edustavat ”kultaista standardia”. Arpomalla koe- ja kontrolliryhmät varmistetaan, että ryhmien väliset mahdolliset erot tulemissa johtuvat nimenomaan tutkitusta interventtiosta eikä esimerkiksi henkilöiden omasta aktiivisuudesta tai muista taustatekijöistä, kuten yleisestä talouskehityksestä. Tässä hankkeessa toteutettiin kaksi rinnakkaista RCT-asetelmaa.

Kirjepostikokeilun toteutus

Kirjepostikokeilu toteutettiin satunnaistettuna kenttäkokeena alkuvuodesta 2023. Kokeilun kohderyhmänä olivat Suomessa asuvat 25–60-vuotiaat henkilöt, jotka olivat pelkän perusasteen koulutuksen varassa. Tilastokeskus valitsi tästä perusjoukosta satunnaisotannalla 50 000 henkilöä, joille lähetettiin koulutustietoa sisältänyt kirje. Kokeilun tavoitteena oli madaltaa kynnystä aikuiskoulutukseen hakeutumiseen tarjoamalla yleistä tietoa opiskelun hyödyistä, opintojen aikaisesta taloudellisesta tuesta ja koulutusvaihtoehtoista. Toimenpide oli julkiselle vallalle edullinen ja skaalautuva vastinpari huomattavasti intensiivisemmälle ja kalliimmalle hakevan toiminnan pilotille.

Kirjeen suunnittelussa hyödynnettiin aiemman tutkimuksen periaatteita, ja viesti pyrittiin pitämään mahdollisimman lyhyenä, helposti ymmärrettävänä sekä kohderyhmälle räätälöitynä. Kirjeessä tuotiin esiin tutkimustietoon perustuvia faktoja siitä, kuinka tutkimuksen suorittaminen voi esimerkiksi parantaa työllistymisen todennäköisyyttä 10 prosentilla ja nostaa vuosituloja noin 16 000 eurolla. Luottamuksen ja avausprosentin lisäämiseksi kirje lähetettiin Jotpan sekä Tilastokeskuksen nimissä. Kirje sisälsi ohjeita lisätiedon pariin: mukana oli verkkolinkkejä muun muassa Työmarkkinatorille ja Opintopolkuun, Koulutusneuvonnan puhelinnumero sekä kätevä QR-koodi linkkien avaamiseen.

Käytännön lähetysvaihe toteutettiin helmi-maaliskuussa 2023. Postitettavat kirjeet lähetettiin viikoilla 8 ja 9 vastaanottajan äidinkielen mukaan joko suomeksi tai ruotsiksi. Fyysisen kirjeen lisäksi kokeilussa hyödynnettiin sähköistä viestintää: niille 58 prosentille (28 865 henkilöä) vastaanottajista, joiden sähköpostiosoite oli Tilastokeskuksen tiedossa, lähetettiin täysin samansisältöinen viesti myös sähköpostitse viikoilla 10 ja 11. Toteutuksen vaikuttavuutta ja kirjeen huomioarvoa seurattiin paitsi yksilötason rekisteriaineistoilla opintojen aloittamisesta, myös

seuraamalla Koulutusneuvonnan puhelumääriä ja kirjeessä mainittujen verkkosivujen kävijäliikennettä yksilöityjen seurantatunnisteiden (UTM-parametrien) avulla.

Hakevan toiminnan pilotin toteutus

Hakevan toiminnan pilotti oli resurssi-intensiivinen kokeilu, jonka tavoitteena oli edistää elinikäistä oppimista ja aikuiskoulutukseen osallistumista erityisesti niiden työssäkäyvien keskuudessa, joilla oli pohjallaan ainoastaan perusasteen tai lukion koulutus. Toimenpide kohdistettiin satunnaisesti valituilla alueilla sijaitseviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, joissa työskenteli 3–150 työntekijää.

Käytännön toteutuksesta vastasivat Jotpan kilpailuttamat palveluntuottajat vuosina 2023–2024. Palveluntuottajat jalkautuivat yrityksiin, ottivat niihin yhteyttä osaamistarpeiden kartoittamiseksi ja järjestivät kiinnostuneille yrityksille räätälöityjä infotilaisuuksia. Näissä kasvokkain tai ryhmissä järjestetyissä tilaisuuksissa tarjottiin tietoa paikallisista koulutusvaihtoehtoista sekä annettiin konkreettista neuvontaa esimerkiksi opintoihin hakemiseen, ilmoittautumiseen ja opintojen aikaiseen taloudelliseen tukeen liittyen.

Vaikka infotilaisuudet olivat avoimia kaikille työntekijöille, toiminta pyrittiin kohdentamaan vahvasti yleissivistävän koulutuksen varassa oleviin. Palveluntuottajien saama palkkio oli sidottu kohderyhmän tavoittamiseen: he saivat korvauksen järjestämästään tilaisuudesta, jos paikalla oli vähintään yksi henkilö, jolla oli vain perusasteen tai lukion koulutus ja joka ei ollut sillä hetkellä opiskelijana. Useammasta kohderyhmään kuuluvasta osallistujasta maksettiin lisäkorvaus.

Pilotin aikana palveluntuottajat ottivat yhteyttä yli 10 000 toimipaikkaan, joista noin 70 prosenttia vastasi yhteydenottoihin. Kokonaisuudessaan kokeilun aikana järjestettiin 1 322 infotilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 2 726 työntekijää. Näistä osallistujista 63 prosenttia (1 718 henkilöä) kuului kohderyhmään. Noin 77 % infotilaisuuksista oli kahdenkeskisiä. Suurin osa (70 %) järjestetyistä tilaisuuksista oli kestoltaan lyhyitä, enintään 30 minuutin mittaisia.

Toteutustavoissa havaittiin huomattavia alueellisia eroja. Esimerkiksi Pohjois- ja Itä-Suomessa valtaosa tilaisuuksista (82 %) järjestettiin suoraan työpaikoilla ja työaikana (92 %), kun taas Etelä-Suomessa ja Helsinki-Uudellamaalla tilaisuudet pidettiin tyypillisesti työpaikan ja työajan ulkopuolella. Palveluntuottajien toiminta tehostui ajan myötä, ja tilaisuuksien määrä kasvoi selvästi kokeilun loppua kohden siten, että valtaosa tilaisuuksista sijoittui kevääseen 2024.

Keskeiset tulokset:

Pelkkä tieto ei poista kynnystä

Kirjeillä ei saavutettu muutosta

Kirjepostikokeilun tulokset osoittivat yksiselitteisesti, ettei pelkän yleisen tiedon tarjoamisella ollut tilastollisesti merkitsevää vaikutusta matalasti koulutettujen aikuisten koulutukseen hakeutumiseen. Kirjeen saaminen lisäsi toisen asteen koulutuksen aloittamisen todennäköisyyttä ainoastaan 0,18 prosenttiyksiköllä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että 50 000 kirjeen saaneesta vain noin 90 henkilöä aloitti opinnot, mikä on niin vähäinen määrä, ettei sitä voida erottaa sattumanvaraisesta vaihtelusta. Kirjeellä ei havaittu vaikutusta mihinkään koulutusmuotoon, kuten tutkintoon tähtäävään tai lyhytkestoiseen ammatilliseen koulutukseen taikka oppisopimuskoulutukseen, vaikka oppisopimus mainittiin kirjeessä erikseen.

Varsinaisten opintojen aloittamisen lisäksi kokeilussa mitattiin kirjeen herättämää kiinnostusta seuraamalla kirjeessä mainittujen verkkosivujen liikennettä sekä Koulutusneuvontaan tulleita puheluita. Tulokset näistäkin tukivat varsinaista päälöydöstä: kirje aiheutti verkkosivujen kävijämäärissä vain erittäin lyhytaikaisen ja vähäisen piikin, joka laski nopeasti ennalleen. Seuratuilla sivustoilla kävi vilkkaimmillaankin vain noin 60–120 kävijää viikossa. Koulutusneuvontaan tuli selvästi odotettua vähemmän yhteydenottoja, ja kirje mainittiin soittajan toimesta seurantajakson aikana ainoastaan 16 kertaa.

Kokonaisuudessaan kirjepostikokeilun tulokset tiivistävät elinikäisen oppimisen politiikan keskeisen haasteen. Vaikka informaatiokirjeet ovat poliittisesti houkuttelevia edullisuutensa ja hyvän skaalautuvuutensa vuoksi, pelkkä yleinen tiedonvälitys ei näytä riittävän muuttamaan heikossa asemassa olevien ja matalasti koulutettujen aikuisten käyttäytymistä. Tulosten perusteella on todennäköistä, että tällaisen aliedustetun ryhmän motivoiminen koulutukseen edellyttää huomattavasti voimakkaampia ja henkilökohtaisempia toimenpiteitä. Yleisemmin tämä viittaa tarpeeseen kohdentaa julkisia toimenpiteitä koulutusmahdollisuuksien tarjontaan keskittyvän politiikan sijaan.

Hakeva toiminta tuotti mitattavia tuloksia

Hakevan toiminnan pilotin tulokset olivat rohkaisevia, ja toisin kuin yleisluontoisessa

kirjepostikokeilussa, tällä intensiivisemmällä ja henkilökohtaisemmalla lähestymistavalla saatiin koealueilla aikaan selkeitä ja mitattavia vaikutuksia. Pilotti lisäsi kohderyhmän eli yleissivistävän koulutuksen varassa olevien aikuisten osallistumista toisen asteen koulutukseen 0,75 prosenttiyksiköllä, mikä tarkoittaa noin 8 prosentin suhteellista kasvua aiempaan verrattuna. Tämä oppijamäärien kasvu selittyy täysin ammatilliseen koulutukseen ja oppisopimuskoulutukseen hakeutumisella, sillä lukiokoulutukseen osallistumisessa ei havaittu muutoksia. Lisäksi kokeilulla havaittiin myönteisiä vaikutuksia työyhteisöissä laajemmin: myös varsinaiseen kohderyhmään kuulumattomien eli jo aiemmin ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osallistuminen toisen asteen opintoihin kasvoi tilastollisesti merkitsevästi 0,43 prosenttiyksiköllä.

Koulutukseen osallistumisen lisäksi kokeilulla havaittiin vaikutuksia osallistujien työmarkkinatulemiin. Vaikka hakeva toiminta ei vaikuttanut henkilöiden työllisyysasteeseen, heidän keskimääräinen kuukausipalkkansa laski kokeilun seurauksena keskimäärin noin 50 eurolla. Tämä lievä ansioiden lasku on odotusten mukainen seuraus ja viittaa siihen, että opiskelun aloittaneet työntekijät ovat muuttaneet ajankäyttöään ja vähentäneet työntekoa mahdollistaakseen työn ohessa opiskelun.

Vaikka toimenpide osoittautui vaikuttavaksi, päätöksenteossa on huomioitava sen resurssi-intensiivisyys ja korkeat toteutuskustannukset. Pilotin myötä yhden uuden opiskelijan saaminen koulutuksen piiriin maksoi lyhyellä aikavälillä noin 6 200 euroa. Vasta aika näyttää, johtavatko aloitetut opinnot valmiisiin tutkintoihin ja sitä kautta parempaan palkkakehitykseen ja työmarkkina-asemaan. Kokeilun todellinen kustannus-hyötysuhde ja taloudellinen kannattavuus selviävätkin vasta pidemmän aikavälin seurantatutkimuksissa.

Voimme kuitenkin tehdä jo nyt karkeita arvioita aikaisemman tutkimuksen perusteella. Kauhasen ja Virtasen (2021) tutkimuksen mukaan peruskoulupohjalla aloitettu toisen asteen koulutus tuottaa julkiselle sektorille keskimäärin noin 10 000–20 000 euron positiivisen nettovaikutuksen, mikäli koulutus aloitetaan riittävänä nuorena – viimeistään noin 45 vuoden iässä. Tämän perusteella hakevalla toiminnalla saadut hyödyt julkiselle sektorille ylittävät toiminnan kustannukset ainakin jollekin osajoukolle merkittävästi.

On hyvä huomioida, että hakevan toiminnan resurssit kohdentuvat lähtökohtaisesti matalasti kouluttautuneiden ryhmälle, eikä näin lisää koulutuksellista eriytymistä kuten ei-kohdennettu rahoitus voi tehdä. Hyvinvoinnin ja oikeudenmukaisuuden näkökulmasta heikoimmassa asemassa olevien tukeminen voi olla perusteltua, sillä lisäresurssien kohdentaminen heille voi tuottaa suhteellisesti suurempaa hyvinvointihyötyä ja kaventaa eriarvoisuutta (Brunello ym., 2007s. 272).

Johtopäätökset ja suositukset

Tutkimuksen tulokset osoittavat, että pelkkä yleinen tiedonvälitys ei riitä madaltamaan matalasti koulutettujen aikuisten kynnystä osallistua aikuiskoulutukseen. Suomessa, jossa koulutuksen tukirakenteet ovat jo valmiiksi vahvat, informaatiointerventio, kuten kirjeposti, ei tuottanut muutosta koulutuskäyttäytymisessä. Sen sijaan henkilökohtaisempi ja työpaikoilla toteutettu hakeva toiminta osoittautui vaikuttavaksi: se lisäsi kohderyhmän osallistumista toisen asteen opintoihin noin kahdeksan prosenttia. Vaikuttavuudestaan huolimatta tämä toimintamalli on lyhyellä aikavälillä kalliimpi, sillä yhden uuden opiskelijan saaminen koulutuksen pariin maksoi noin 6 200 euroa. Siksi päätöksenteossa on tärkeää punnita henkilökohtaisen ohjauksen hyötyjä suhteessa sen vaatimien resurssien määrään ja arvioida, missä tilanteissa ja kenelle tällainen panostus on perusteltu.

Hankkeen kokemusten ja tulosten perusteella teemme neljä suositusta.

- 1. Satunnaistettujen kokeilujen jatkaminen.** Suomen tulisi jatkossakin testata uusia palveluita kokeellisesti ennen niiden laajamittaista käyttöönottoa, jotta veronmaksajien varat kohdentuvat vaikuttaviin toimiin.
- 2. Koulutusresurssien kohdentaminen ja vaikuttavuuteen pohjautuva korvausmalli.** Resurssien entistä selkeämpi kohdentaminen sekä palveluntuottajien palkkioiden sitominen saavutettuun vaikuttavuuteen voisivat olla aiempaa kustannustehokkaampi tapa rahoittaa aikuisille suunnattua koulutusta.
- 3. Pitkän aikavälin seuranta.** Koulutuksen todelliset hyödyt, kuten korkeampi palkkataso ja parempi työllisyys, näkyvät vasta vuosien kuluttua. On välttämätöntä seurata kokeiluihin osallistuneita pidempään, jotta nähdään, valmistuvatko he ja paraneeko heidän työmarkkina-asemansa.
- 4. Kohdennettu hakeva toiminta.** Koska hakeva toiminta voi olla kallista, se tulisi kohdistaa erityisesti aloille ja ryhmille, joilla koulutuksen hyödyt ovat potentiaalisesti suurimmat. Jatkossa tulisi selvittää myös keinoja tavoittaa työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat, joita tämä yrityslähtöinen malli ei tavoita.

Lähteet

- Abramovsky, L., Battistin, E., Fitzsimons, E., Goodman, A. ja Simpson, H. (2011). Providing employers with incentives to train low-skilled workers: Evidence from the uk employer training pilots. *Journal of Labor Economics*, 29(1), 153–193.
- Brunello, G., Garibaldi, P. ja Wasmer, E. (toim.). (2007). *Education and training in europe*. Oxford University Press.
- Järvensivu, A., Ryky, P. ja Vuorento, M. (2025). Navigating layers: Enhancing participation in adult education for employed individuals. *International Journal of Lifelong Education*, 1–20.
- Järvensivu, A., Vuorento, M. ja Ryky, P. (2025a). Aikuiskoulutukseen osallistumisen esteet koulutukseen osallistumisen monitasomallin valossa. *Aikuiskasvatus*, 45(3), 166–183.
- Järvensivu, A., Vuorento, M. ja Ryky, P. (2025b). Esteistä eteenpäin : Aikuiskoulutuksen hakevan toiminnan pilotin loppuraportti (haastattelututkimus). Työterveyslaitos.
- Karhunen, H., Kauhanen, A., Kuhakoski, J., Riukula, K., Suhonen, T., Vanhala, P., et al. (2026). Voiko koulutustietoa jakamalla saada ihmiset kouluttautumaan enemmän? Kirjepostikokeilun ja hakevan toiminnan pilotin loppuraportti. *Etlä Raportti No. XX*.
- Kauhanen, A. and Virtanen, H. (2021). Heterogeneity in labor market returns to adult education. *ETLA Working papers* 91.
- Katz, L. F., Roth, J., Hendra, R. ja Schaberg, K. (2022). Why do sectoral employment programs work? Lessons from workadvance. *Journal of Labor Economics*, 40(S1), S249–S291.
- OECD. (2025). *Trends in adult learning: New data from the 2023 survey of adult skills*. OECD Publishing. Paris.

**Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus**

PL 380, 00531 Helsinki
jotpa.fi

ISBN: 978 952 7546 08 6
ISSN: 2954 2022